GAZETA KRAKOWSKA

Nro 40

Z KRAKOWA DNIA 20 MAIA 1821 ROKU W NIEDZIELĘ.

Z Warszawy d. 11 Maia.

Rocznica Urodzin Jego Cesarzewicowskiey Mości, N. Wielkiego Xcia Konstantego Pawłowicza, obchodzona była w tey stolicy dnia 9 b. m. z nay większą uroczystością. Władze woyskowe i cywilne miały zaszczyt złożyć Mu hołd uszanowania i nayszczerszych życzeń. W Kościele Metropolitalnym S. Jana odprawiono solenne nabożeństwo, na którem obecne były wszystkie Władze kraiowe; również w Kaplicy Zamkowey zasyłano pokorne modły do Wszechmocnego o jak naydłuższe życie i naypomyślnieysze powodzenie N. Wielkiego Xcia. Dnia tegoż J. O. Xże Namiestnik Królewski dał wielki obiad, na którym spełniano zdrowie Jego Cesarzewicowskiey Mości i całey N. Cesarsko-Królewskiey Rodziny. Wieczorem oswiecono miasto i gmachy publiczne.

Z pewnością donieść możemy, iż około 20 b. m. spodziewany iest N. Cesarz i Król w tuteyszey stolicy.

Rada Królewsko-Warszawskiego Uniwersytetu uwiadomia JPP. Uczniów Uniwersytetu i zamyślaiących przybyć do niego, iż zapis u Dziekanów i Rektora na rok szkolny następuiący 182½ rozpocznie się stosownie do §. 98 wewnętrznego Urządzenia Uniwersytetu w dniu 15 Września r. b. a z dniem 30 tegoż miesiąca kończy się. Przybywaiący późniey, sami sobie winę przypiszą, gdy do zapisu przyięci nie będą, wyiąwszy tych, którzyby na piśmie ugruntowane, o niemożności w czasie przybycia, Zwierzchności Uniwersyteckiey dowody złożyli; lecz i dla tych naydaley do 15 Października tylko może służyć ninieysze zwolnienie.

Stosownie do §. 105 cytowanego Urządzenia, opłata, lub świadectwo ubostwa składa się corok. Swiadectwo ubóstwa powinno bydź na stęplowym papierze dziesięciu groszy, w formie urzędowey i od mieyscowego właściwego Urzędu, w obrębie którego rodzice, lub familiia, albo opiekuni mieszkaią, wydane.

Przypomina się oraz postanowienie Kommissyi Rządowey wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego z dnia 18 Lipca 1820 roku wydane i przez pisma publiczne

ogłoszone, którego brzmienie iest następuiące:

Kommissyia Rządowa Wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego.

"Wedle przepisów edukacyynych, ta tylko młodzież może bydź na stałych Uczniów do Krolewsko-Warszawskiego Uniwersytetu przypuszczana, która udowodni świadectwem złożonego tak zwanego examinu doyrzałości, iż ukończyła nauki planem dla Szkół Woiewódzkich przepisane. Aby zaś młodzieńcy, którzy odbywali domową edukacyią, lub w szkołach zagranicznych, albo też, którym przy wyyściu ze Szkół kraiowych ważne przeszkody nie dozwoliły stawić się na examin, mogli mieć ułatwiony przystęp do tegoż Uniwersytetu; Kommissyia Rządowa Wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego zobowiązała Rektorów i Professorow Szkół Woiewódzkich, ażeby żądaiącym przez examin okazać usposobienie w naukach do stopnia wymaganego, nie odmawiali przychylenia się do takowego żądania.

Podobne examina odbywać się maią ściśle podług ogólnych przepisów i w zupełnym komplecie Professorów, lecz tylko przy końcu miesiąca Lipca, lub przy końcu miesiąca Września.,,

W Warszawie d. 3 Maia 1821 r.

Rektor Prezyduiący
X. Szweykowski.
Jacyna, Sekr.

Z Berlina d. 4 Maia.

Dnia 23 Czerwca r. b. 25 Sierpnia, i 9 Listopada odbędzie się tu w Sądzie Kameralnym aukcyia na pięć obrazów oleynych, należących do sukcessorów Xcia Blüchera, a wyobrażaiących następuiące osoby rodziny Bonapartego w wielkości życia: 1) byłą Królową Neapolitańską z 4ma dziecmi, pędzla Gerarda: 2) byłą Królową Hollenderską z synem, przez Gerarda; 3) Xiężnę Borghese, przez Lefevra; 4) byłą Królową Hiszpańską z córką, Lefevra; 5) byłą Xiężnę Łukieską i Piombino z synem, przez Benrenutego. Pierwszy oszacowany iest sądownie 4000 Tal: 2gi 1500, 3ci 500; 4ty tyleż; 5ty 300 Talarów. Przybicie tych obrazów nastąpi na ostatnim terminie.

Z Paryża d. 2 Maia.

Nigdy ieszcze żadna uroczystość nie ściągnęła tyle ludzi do Kościoła Panny Maryi, iak wczorawsza chrztu Xcia Bordeaux. Chociaż wiedziano, iż Król dopiero około godziny 1wszey ziedzie, cały Kościoł był iuż o godzinie 10 przed południsm zapełniony. Gwardyie narodowa i Królewska, tudzież woyska osady wyciągnęły linią od Luwru aż do Kościoła Panny Maryi. O godzinie 12 ruszył orszak z pałacu Tuilleries. Otwierał go Dowodca Paryża, Marszałek polny Rochechoart, za nim postępowały narodowa gwardya konna, oddziały ulanów, woźni uzbroieni, i powozy Dworskie w liczbie 30 każdy po 8 koni. W powozie Xcia Bordeaux, który też przed Królem iechał, siedziała razem iego siostra, z Hrabiną Gontault, guwernantką dzieci Francyi i 3 innemi Damami. W powozie z Królem siedzieli Monsieur (brat Królewski) Xiężne Angouleme i Berry, i Xiążę Angouleme. Powozy Królewski i Xcia Bordeaux otaczały boczne gwardyie Króla i Monsieur. Oddziały żandarmeryi Królewskiey otwierały i zamykały orszak,

Nieprzeyrzane tłumy ludu stały po ulicach, przez które orszak przechodził, i wykrzykiwały: niech żyie Król! niech żyią Burbonowie! niech żyie Xiąże Bordeaux! Z okien powiewały chorągwie przyozdobne białemi liliami, a na nowym moście przy posągu Henryka 4go, na którym znaydował się napis: "Francuzi, kochaycie moiego wnuka, tak iak ia kochałem waszą oyczyznę!„ stała deputacyia od przekupek Paryzkich. — Kościoł zapełniony był cały. Trzy pierwsze ławki każdey trybuny zaymowały Damy w naykosztownieyszych ubiorach. Mężczyzni byli w mundurach lub sukniach Francuzkich. Dwie osobne trybuny zaięły członki izb; po prawey parowie, a po lewey deputowani. Ciało dyplomatyczne Jeneralowie porucznicy, wielcy urzędnicy orderów S. Ludwika, legii honorowey, &c. zaięli podług stopniow mieysca. Kardynałowie, Marszałkowie, Ministrowie, radcy stanu i Biskupi zaięli mieysca około Króla. O godzinie w pół do iwszy przybyli Xięstwo Orleanu z swoią corką. O godzinie iwszey odgłos bębnów i trąb oznaymił przybycie Króla. Król wszedł do Kościoła i przyiął od Kardynała wodę święconą. — Po odśpiewaniu *Te Deum* udzielił Arcybiskup błogosławieństwo, a potem nastąpił chrzest. Hrabina Gontault, wspierana od Margrabiny Foresta, niosła Xcia Bordeaux do Chrztu, który był bogatym płaszczem z srebrney materyi okryty. Gdy Xiążęta, Xiężniczki, Ministrowie i wielcy urzędnicy otoczyli Króla, wziął Margr. de Deux-Brezé dziecię na ręce i pokazał go Królowi. Chrzestnemi oycami byli Monsieur w zastępstwie Króla Neapolitańskiego i Xiężną Angouleme w zastępstwie Xiężny Kalibryi. Po chrzcie oddane dziecię zostało szczęśliwey Matce, co poruszaiący wystawiało widok. Zapis chrztu podpisał Król, Xiążęta i Xiężniczki, tudzież członki municypalność. — O godzinie 8 udał się orszak w tym samym porządku na powrót do Tuilleries. — Długo czekać potrzeba było nizeli mnostwo ludzi wyszło z Kościoła; iednak naymnieysza nie zaszła zdrożność. — Z naywiększą radością (dodaie Dziennik Paryzki) postrzegano na twarzy Królewskiey ukontentowanie i zdrowość, i każdy życzył mu, aby iak naydłużey żył, a Burbonowie na zawsze. — Po ukończonym obrzędzie chrztu, rzekł Arcybiskup do Króla, kazawszy zanieść do niego nowo ochrzczonego: "Nayiaśnieyszy Panie! Gdy Bóg dał Francyi to Królewskie Dziecię, dla pocieszenia iey w nieszczęściu, powitała go Religiia nayżywszemi uczuciami. Patrzała z rozrzewnieniem iakeś W. K. M. sam przybył, aby w Swiątyni Pana było oświęcone. Religiia oddaie do rąk W. K. M. to dziecię, aby z nauk i przykładów W. K. M. nauczyło się, czego Kościoł pod panowaniem tak chrześciiańskiego Króla spodziewać się powinien.„ — Król odpowiedział na to: "Cóż mogłem lepszego zrobić, iak poruczyć Panu to dziecię, wezwać opieki Nayświętszey Panny i błogosławieństwo moie zlać razem z błogosławieństwem WPana na iego głowę. Módl się WPan za nie, Mci Kardynale, aby stało się godnem dobrodzieystwa, które Niebo przez iego urodzenie na nas zlało, i aby życie iego poświęcone zawsze było szczęściu Francyi i sławie świętey naszey Religii.„

Zrana iescze zaślubionych zostało

)2(

w różnych Kościołach 16 wyposażonych z powodu tey uroczystości nowych małżeństw, które udały się potem do Kościoła Panny Maryi i przed Królem były stawione, który do nich po oycowsku przemówił.

37.445 ubogich rodzin odebrały kartki, każda na butelkę wina, pasztet i chleb. — W wieczor całe miasto było wspaniale oświecone. — Dla widzenia wczorayszego orszaku płacono od okien po 300 Fr.

Dwiema rozporządzeniami z d. 20 Kwietnia nadał Król Hr. Montesquiou i Hr. Blacas tytuły Xiążąt, a Vicehrabię Chateaubriand, para Francuzkiego i teraźnieyszego posła w Berlinie, mianował Ministrem i członkiem tayney rady.

Wewnątrz Francyi założone bydź mają dwie nowe twierdze.

Mówią tu o nowym kongressie, który zebrać się ma w Reis, około 30 godzin drogi od Paryża.

Dotychczasowy Minister Hiszpański przy Dworze naszem, Kawaler Bardaxi, odiechał wczoray ztąd do Madrytu, dla obięcia Ministerstwa spraw zagranicznych.

Z Genui piszą, iż tamteyszy Hiszpański Minister w przeciągu 8 dni wydał przeszło 3000 paszportów do Hiszpanii.

Sprawia tu zadziwienie, że Xże Rovigo (Jenerał Savary) po dwa razy był u Króla.

W Lionie chciał się niedawno dobrze ubrany człowiek do Rodanu rzucić, lecz wstrzymał go przechodzący i przełożeniami nakłonił, że odszedł z nad rzeki; za poźno atoli postrzegł, iż za ratowanie go zabrał mu kieskę

D. 14 Kwietnia grad nadzwyczayney wielkości wytłukł winnice, zboże i owoce w 20 gminach departamentu Gersy.

Z Londynu d. 1 Maia.

Margr. Londonderry (Castlereagh) obrany został reprezentantem z miasteczka Oxford, na mieysce P. Douglas, który złożył tę reprezentacyą, i wczoray na pierwszem posiedzeniu izby niższey po świętach Wielkanocnych przysięgę wykonał — Na temże posiedzeniu uchwalono kilka milliionów dodatkowych summ na woysko, pomimo oporu P. Hume i innych członków.

Składki na srebrny serwis dla Królowey wynosić tylko maią 439 Fs. co iest za nadto mało.

Major Gamble, który zostawił 25,000 Fs. maiątku, wyraził w swem testamencie, iż zebrał ten maiątek w służbie kraiowey, a zatem odkazuie 14,000 Fs. na umorzenie długu kraiowego. Resztę odkazał powiększey części synowcowi i siostrzenicy.

Liczba osob na obu okrętach Hecla i Fury przeznaczonych na wyprawę do bieguna północnego wynosi 161, i opatrzono się w wszystkie sposoby przeciw zimnu. Wewnątrz wyłożone są okręty korkowem drzewem i ogrzewane rurami. Żywności nabrały na 3 lata. Słychać, iż na przyszłą wiosnę wystany zostanie okręt do przeprawy Behring, dla dowiezienia tym okrętom, ieżeli im się uda przeprawić na morze spokoyne, żywności i innych potrzeb.

W Neuermarket doświadczany niedawno był woz żaglowy nowego wynalazku, który iak okręt nawet przeciw wiatrowi płynąć może i 12 obciążony osobami ubiega na godzinę 20 mil (4 Niemieckich.)

Nazwiskiem Kent w Glasgowie wynalazł machinę za pomocą którey po powierzchniey wody obiecuie na godzinę po 3 mile Angielskie uchodzić. Doświadczał tey machiny na kanale Monklad w obecności kilku set osób i uszedł w oznaczonym czasie 3 mile.

P. Burdett ukończy d. 8 b. m. swoie więzenie.

Z wyspy S. Heleny mamy tu doniesienia do 1 Marca. Bonaparte był zdrowy, i trudnił się szczególniey urządzeniem i umeblowaniem nowego swoiego domu.

Officer Angielski w Kantonie w Chinach zabił przypadkiem na polowaniu Chińczyka. Aże w Chinach chociaż za niedobrowolne zabóystwo przepisana iest kara śmierci, przeto przytrzymano wszystkie Angielskie okręty. Inny atoli przypadek wyratował kupców naszych z kłopotu; uwięziony za przestępstwo maytek, obwiesił się; oddano więc iego zwłoki Chińczykom i rzecz zaspokoioną została.

Z wschodnich Indyy wysłaną została do Mochha (w połudnowey Arabii) eskadra, dla żądania zadosyć uczynienia za zrządzoną tam Anglikom szkodę. Gdy nie chciano przychylić się do wynagrodzenia, zaczęła eskadra d. 26 Grudnia bombardować miasto, i po zdobyciu i zburzeniu dwóch szańców podpisana została ugoda. Panuiący Jman Saany, kazał Dooly (Wielkorządcę Mochha) który dopuścił się tych gwałtow przeciw Anglikom, uwięzić i maiątek iego zaiąć. Wyprawa ta kosztowała nas 14 zabitych i 29 ranionych ludzi.

Odstąpione przez Hiszpaniią Zjednoczonem Stanom północney Ameryki obie Florydy maią około 400 mil długości i 340 szerokości. Część ich stanowi długi ięzyk ku morzu Atlantyckiemu, który kończy się tylko o 50 mil od wyspy Kuba. Graniczą z Georgiią i Alabama. Ludność, oprocz koczuiących hord Indyanów, nie wynosi iak 30,000 dusz. Celnieyszemi miastami są St. Augustin, Pensacola i St. Mark; port pierwszego ma bydź naybezpiecznieyszym w świecie. Właściciel Florydów posiada razem klucz do zachodnich Indyy i iest panem odnogi Mexykańskiey.

Z Lizbony d. 19 Kwietnia.

W Stanach wnoszono, aby Rejencyia, gdy oddali urzędnika, podała Stanom do tego pobudki; lecz postanowiono, iż może nawet wszystkich oddalić, skoro iey się zdaią nie sprzyiać porządkowi konstytucyynemu, byle zostawiła im prawo bronienia się. Codziennie zachodzi wiele skarg przeciw niesłusznem postępowaniom władz konstytucyynych. — P. Girao oskarżył sąd (Camera de Villa) iż samowolnie nakłada kary pieniężne, które do roku do 20,000 krusadów wynoszą, i te pomiędzy swe członki dzieli. Kary takowe powinny przynaymniey bydź na dobro ludu użyte. Stany nakazały dochodzić tego. — Na wniosek na piśmie P. Baeta postanowiły Stany, iż Portugaliia będzie na 4 prowincyie podzieloną i na czele każdey zostawać będzie kapitan kraiowy.

Podane do Stanów zażalenie zakonnicy z dowodami, iż przymuszoną została do professyi, dało powód, iż zakaz przyymowania do nowicyiatu i na klasztory zakonnic rozciągniony został.

Rektor uniwersytetu Koimbry został złożony na wiele zaskarżeń o samowiadne

postępowanie.

Wielkiemu Inkwizytorowi nakazano podać Ministrowi spraw wewnętrznych spis własności byłego tego trybunału, i wynieść się wraz z urzędnikami z zamieszkałego dotąd pałacu, który będzie na kancellaryie Ministrowskie urządzony.

Żądanie kupców tuteyszych, aby Brazyliyska moneta złota i srebrna wolny bieg miała w Portugalii, zdaie się, że nie weźmie skutku.

Jenerał kapitan Bahii (w Brazylli) nie chcąc na zaprowadzenie konstytucyi zezwolić, kazał swemu adjutantowi uwięzić dwóch officerów, którzy szczególniey trudnili się tą rzeczą; lecz z rozkazu tychże officerów uwięził adjutant iego samego, poczem uznał konstytucyią i zapewnił przebaczenie za wszystko, co podczas tego zdarzenia zaszło. Jenerał major i 6 żołnierzy utracili życie podczas tey rewolucyi. W prowincyi Pernambuko zaszła spokoynie zmiana rzeczy, skoro dowiedziano się o zdarzeniach w Bahii. Jenerał kapitan zezwolił na wszystko.

Z Madrytu d. 23 Kwietnia.

Wiadomość o upadku Neapolitanów czyni u nas wszędzie mocne poruszenie. W Sewilli żądali liberaliści, aby wszyscy, którzy okazali z tego zdarzenia radość, z miasta wygnanemi zostali; los ten trafił szczególniey znakomitych duchownych. Toż samo nastąpiło i w Oviedo, ponieważ zwierzchność oprzeć się nie mogła żądaniu większey części mieszkańców. Nowy ten środek ubarwiono nowym wyrazem: *desterrar* lub *extranar los serviles* (oddalić z kraiu nieprzyiaciół wolności.)

W Wielki czwartek chciał Król według zwyczaiu z całym Dworem zwiedzać Kościoły, i woyska odebrały iuż rozkazy wystąpienia pod broń. Nagle nadszedł przeciwny rozkaz, że J. K. M. od kilku dni zasłabszy, w łóżku leżeć musi. Rozeszła się wieść, że Ministrowie powzięli wiadomość o niebezpiecznym zamachu przeciw bezpieczeństwu Monarchy. Inni opowiadali, że prefekt bezimiennym listem uwiadomiony został o zmowie na wyrznięcie wszystkich deputowanych. Na radzie postanowiono zatem odłożyć uroczysty ten obchód, ponieważ źlechętni użyćby tey okoliczności mogli na znieważenie J. K. M. i dania powodu do przeciwney rewolucyi. Wszystkie woyska stoią około Królewskiego pałacu pod bronią, a milicyie maią rozkaz bydź na każde zawołanie w gotowości. Wszelako słyszeć się daią buntownicze krzyki.

Podług dodatkowego artykułu do ustawy przeciw spiskom, może Król zawieszać bule Papiezkie i listy pasterskie Biskupów, ieżeli zawieraią przeciwne konstytucyi nauki. Sądem na Biskupów iest naywyższy trybunał.

Nuncyusz Papiezki doniosł Stanom, że Oyciec S. przyiął wyznaczoną roczną summę 45,000 Fr. za czynione dotąd przez Hiszpaniią Stolicy S. wypłaty.

Banda X. Merino, przy którey znayduie się 11 plebanów, ma bydź przez Empecinado otoczoną. Za schwytanie Merino wyznaczył rząd 200,000 realów nagrody (real gr. 15.).

Zatrzymana niedawno poczta Paryzka zawierała nader ważne dotyczące się tuteyszego spisku papiery; rząd miał

iuż ich kopiie, a teraz schwytał oryginały.

Z powodu przymusu przez ultraliberalne pospólstwo słabego w Barcellonie Naczelnika rządu do wygnania natychmiast nayznakomitszych Biskupów i Prałatów, tudzież wielu Jenerałów bez żadney inney przyczyny, iak tylko, że u pospólstwa byli w podeyrzeniu, tak iedno z pism tuteyszych mówi: "Dopoki sprzyiaiący dawnemu rządowi Biskupi nie będą z kraiu oddalonemi, a nie pozostaną iak tylko przychylni konstytucyi; dopoki władze, które w r. 1814 kazały sądzić liberalistów, nie będą do Algieru odesłanemi; dopoki wszyscy woyskowi i cywilni urzędnicy nie będą ubóstwiać konstytucyi (idolatras,) dopoty niepodobna, aby konstytucyyna Monarchiia dobry ruch miała. Rada miasta Walencyi, albo raczey 8 iey członków wyrażaią w wiadomem przełożeniu do Stanów, że po ostatni raz przemawiaią! Otóż to są krzewy, które z rozrzuconych przez przeszłych Ministrów nasion wyrastaią! Igrzysko, które z radą miasta Madrytu wyrabiano, znayduie, iak spodziewać można było naśladowców.

Jenerał Morillo wyraził bez ogrodki mniemanie swoie względem pustoszącey w południowey Ameryce woyny, którey tak długo był narzędziem. Powiada rzetelnie, iż nieszczęsna ta woyna nigdy umysłów do siebie nie zbliży i zniszczy tylko piękne te okolice; zdaniem iego Hiszpaniia nie może nic lepszego uczynić, jak uznać niepodległość Kolumbii, zapewniaiąc, iż Bolivar nigdy o tey myśli nie odstąpi, i posiada dosyć umysłu, i sposobów do uskutecznienia oney.

W Sewilli dano dla kommisarzów Bolivara wielką ucztę i spełniono zdrowie Rzpltey Kolumbiyskiey.

Od granic Tureckich d. 18 Kwietnia.

Konsul Rossyyski na Wołoszczyźnie, &c. napomniał w odezwie stronników Jpsylantego, aby się rozeszli, a iego samego, aby natychmiast powrocił do Rossyi i oczekiwał wyroku N. Cesarza, inaczey nietylko czeka go zemsta Turków, ale i odpowiedzialność J. C. Mci. Inną odezwą wezwał Multańczyków, aby wrócili do porządku i słuchali prawey władzy, gdyż to iest iedyny sposób uchronienia się kary. Zaledwo te odezwy d. 10 Kwietnia w Jassach wiadome zostały, gdy Boiarowie, maiąc na czele Metropolitę, udali się do Xcia Suzzo i naklonili go do prędkiego wyiazdu. Ze łzami w oczach oddał rządy i z całą swoią rodziną i orszakiem d. 11 odiechał, zabrawszy z sobą kassę Greckiego powstania. Zostawił oprócz tego w Jassach znaczne długi.

Xże Jpsylanty wydał następuiącą odezwę do mięszkańców Bukarestu:

"Szlachetni Mięszkańcy Bukarestu! Przechodząc przez prowincyie Dacyi dowiedziałem się z nay większem ubolewaniem, że opuściliście waszą stolicę i rozproszyli się. Mięszkańcy Bukarestu! Wasza oyczyzna, wasz naród i wszyscy dobrze myślący naganiaią wasz postępek patryiotyzm wspaniałych mężów okazuie się tylko w takich okolicznościach. Jeżeli podpory oyczyzny taki daią przykład, coż ludowi do czynienia pozostaie? Szlachetni Mięszkańcy Bukarestu! Powróćcie do waszych domów; interes waszey oyczyzny, waszego ludu i wasz własny

sny wzywaią was do powrotu do stolicy, gdyż rzecz idzie o przyszłe uszczęśliwienie waszego narodu. Ktoryż z was nie zechce się do tego przyłożyć! Jeżeli nie szczęściem znaydzie się pomiędzy wami taki, tedy niechay będzie z poczetu naczelników ludu wymazany. Oyczyzna pociągnie go za iego oziembłość do odpowiedzi. Niechay się przekona, że iego boiaźń iest niesluszna, i że my wszyscy nim kropla krwi Dackiey przelaną zostanie, postanowiliśmy życie poświęcić. — Dan w główney kwaterze Greckiey Missil d. 30 Marca 1821.

Alexander Ypsylanty. „

Z niektórych wysp Archipelagu wypędzić miano Turków. (gdzie rzadko w znaczney znayduią się liczbie) i powstanie rozszerzyć się miało aż do Liwadyi i mnieyszey Azyi. Z Włoch i Francyi officerowie kupami przybywaią; broni dostarczać maią Amerykanie i Anglicy.

Ali Basza Janiny odnieść miał nowe korzyści nad woyskiem W. Sultana, i nietylko podbudził Greków do rokoszu, ale wsparł ich pieniądzmi.

Z Gettingi d. 28 Kwietnia.

Wszyscy uczący się w tuteyszym uniwersytecie Grecy, których daleko większa teraz była liczba niżeli po inne lata, na wezwanie oyczyzny opuścili nauki i udali się do kraiów swoich, w mocnem przedsięwzięciu wrocenia na ich kończenie, skoro spokoyność nastąpi. (Przez Lipsk przeiechało ich niedawno 20.)

Z Bruxelli d. 4 Maia.

N. Król mianował Radcę stanu Clouet Ministrem skarbu.

Dwor przeniosł się wczoray do letniego zamku w Laeken.

Sławny Artysta dramatyczny Talma przybył tu z Paryża.

Z Hamburga d. 8 Maia.

Przy kończeniu gazety odebraliśmy ieszcze list następuiący osnowy.

Z Londynu d. 4 Maia.

Na wczorayszym wielkim zieździe, który Król z powodu rocznicy urodzin swoich w pałacu Buckingham dał, znaydowało się przeszło 2000 osób płci oboiey. Ubiory Dam były nadzwyczay świetne; większa ich liczba miała na sobie białe atłasowe suknie z wielu kleynotami. Ubiory obu córek P. Burdetta ściągały na siebie naywiększą uwagę; były także w atłasowych białych sukniach, ale gwiazdami srebrnemi wyszywanych i suto koronkami obwiedzionych, a na głowach miały pióra z rzędami dyiamentów. Wydawca okólnika Królewskiego nazywa te Panienki wnuczkami Pani Coutts, małżonki Nadwornego bankiera, ponieważ P. Burdett ma za sobą iego córkę. N. Król znayduie się w dobrem zdrowiu, i nie zdaie się, aby go utrudzenia dnia tego osłabiły. Po obu stronach tronu otaczała go iego rodzina, a między nią i Xże Leopold Koburgski. — Xże Sussexu odwiedzić miał (podług niektórych pism) P. Burdetta w więzieniu. Gazeta goniec nie chce wierzyć, aby ten Królewic miał się aż do uchybienia swey przystoyności zapomnieć. — Administracyia celna odebrała rozkaz, aby żadney nieczyniła trudności w wywozie broni i ammunicyi do Alexandryi, na brzegi Afrykańskie i do innych portów na drodze od Gibraltaru leżących.

DODATEK
DO N^ro 40.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 20 MAIA 1821 ROKU W NIEDZIELĘ.

Z Austryi d. 30 Kwietnia.

Nietylko pochod woysk Rossyyskich, ale nadto podwoione u nas od niedawnego czasu uzbraiania wstrzymane zostały; widok ten spokoyności wpływa korzystnie na papiery nasze.

W Schönbrunn czynią iuż przygotowania na powrot NN. Cesarstwa Jchmość z Laybach.

Dotąd poyść miało pięć Austryiackich pułków piechoty i trzy jazdy na wschodnie granice Siedmiogrodzkiey ziemi i do Banatu; lecz ieżeliby wypadła potrzeba poydzie ich więcey. — Rossyyski Jenerał Hr. Wittgenstein posłał znaczny korpus woyska nad Prut.

D. 10 Kwietnia przed południem przednia straż Jpsylantego pod dowodztwem Duca weszła do Bukarestu. Po południu nadiechał sam i był od Greckich mięszkańców radosnemi okrzykami przyięty. Liczbę iego woyska podaią do 25,000 ludzi, i udać się ma do Serwii i Bulgaryi, gdzie spodziewa się przez tamteysze powstania zwiększyć siłę swoią.

Porta ściągać ma zewsząd woyska; ale do Albanii posłać musiała znaczną ich liczbę, ponieważ tam znaczne korpusy stronników Ali Baszy Janiny groźnieyszemi są, niżeli powstanie Greków. Jakoż barbarzyńska zemsta Turków wstrzymać Greków może od uporczywego oporu, zwłaszcza, że tkwi ieszcze w pamięci okropny los Morei, którego doznała za powstanie, podczas woyny z Rossyią w r. 1771.

Z Włoch d. 30 Kwietnia.

Młody Xże Cisterna, który podczas bawienia swoiego w Paryżu znaydował się na schadzkach tamteyszych liberalistów i naywięcey przyłożył się do rewolucyi Piemontskiey, miał ziechać do Modeny i błagać Xcia Genewenskiego o przebaczenie, które otrzymał z rozkazem udania się do dóbr swoich. — W Genui zamknięty także został uniwersytet. D. 23 weszła tam brygada grenadyierów gwardyi Królewskiey w liczbie 1500 ludzi, która stała w Nowara, i ma bydź do 3000 doprowadzona.

N. Król Neapolitański bawi ieszcze ciągle w Rzymie i dopiero około 15 przyszłego miesiąca ma do Neapolu wyie-

chać.

Oycica S. znayduie się w nayporządańszym stanie zdrowia, i Wielkotygodniowe obrzędy odbywał sam w Kaplicach Syxtusa i Pawła, na których codziennie znaydowali się N. Król Neapolitański, Xiężna Florydia, Królewic Następca tronu Bawarskiego, Xże Maxymilian Saski z swemi córkami, Xże Henryk Pruski, &c.

Opat Inglesi, który od Biskupa Luisiany Dubourg do Europy posłany został, dla zbierania składek na utrzymanie liczoych zakładów przez godnego tego Biskupa do nawracania dzikich pokoleń w obszernych okolicach poczynionych, przybył przez Paryż i Laybach do Rzymu, dla zdania Oycu S. sprawy o postępie wiary S. w nowem tem Biskupstwie. W Laybach hoynie wsparty został przez obecnych tam pobożnych Monarchów i inne osoby.

W całym Piemoncie panuie naywiększa radość z powodu przywróconego dawnego porządku. Miasto Turyn prosiło Xcia Genewenskiego o pozwolenie wysłania do niego deputacyi; lecz odpisał mu, że chcąc zaoszczędzić deputacyi dalekiey drogi, przyymie ią dopiero w tenczas gdy zbliży się do stolicy. Zresztą oświadczył, iż bardzo iest kontent z mądrego postępowania władzy mieyskiey podczas zaburzeń.

Xże Maxymilian Saski powrócił d. 26 Kwietnia z obiema swoiemi córkami z Rzymu do Florencyi. W. Xże Toskański tak dalece wyzdrowiał, iż wyjechał aż do Arezzo przeciw nim. Zaślubienie iego z iedną z tych Xiężniczek Maryią Ferdynandą nastąpi w niedzielę d. 6 Maia. — Przybyło także do Florencyi kilka oddziałów z dywizyi Austryiackiey Stutterheima, która powraca z Neapolu i na początku przyszłego miesiąca uda się do kraiów Austryiackich. Dowodca tey dywizyi F. M. P. Baron Stutterheim przyiechał tamże d. 28 Kwietnia.

W Neapolu uwięziono niedawno kilkanaście osób, pomiędzy któremi znaydować się mają byly Prezes parlamentu Borelli, były Minister woienny Jenerał Colleta i Jenerał Vairo. — Eskadra Francuzka znayduie się ciągle ieszcze przed Neapolem; z Angielskiey odpłynęło kilka okrętów do Malty.

Gazeta Medyiolańska zawiera następuiący wypis z listu z Neapolu pod d. 23 Kwietn — "Od weyścia woysk Austryiackich do stolicy tuteyszey spokoyność publiczna nie była ani na chwilę przerwana. Od ucieczki buntownika Rossarol, który z około 40 swoich stronników wsiadł na okręt i 80,000 dukatów z kass publicznych z sobą zabrał, panuie na Sycylii zupełna spokoyność. W Appuliiach i Kalabryiach, wyiąwszy nieco band rozbóyniczych, od których te okolice nigdy wolnemi nie były, panuie nieprzerw[illegible] spokoyność. Dla wytępienia iednak do szczętu tych band utworzone zostały z woysk Austryiackich dwie ruchome kolomny, z których iedna pod dowodztwem Majora Vilata udała się do Apuliy i weszła do Foggia, a druga pod rozkazami Jenerała Geperta przeznaczoną do Kalabriow, weszła do Potenza. Z wszystkich okolic odbieraią korpusy Austryiackie przez deputacyie zapewnienia o poddaniu się i przychylności mięszkańców. Nieiaki Negris, znany rabuś, który w ostatnich czasach wyniesiony był na kapitana ie-

giionów, poważył się w San Bartolomeo w Kapitanata zebrać kilkunastu zbiegów i zawdziać kokardy Węglarzów; lecz za zbliżeniem się woyska Austryiackiego, rozbiegli się ci rabusie; dognano z nich dwech i oddano pod sąd woyskowy.„

Z Minchen d. 30 Kwietnia.

Wczoray odbyła się u Dworu uroczystość orderu S. Jerzego; J. K. M. pasował na rycerzów tego orderu Barona Jmhoff i Xcia Turn i Taxis.

NN. Krolestwo udadzą się d. 10 Maia do letniego zamku Tegernsee, zkąd w Czerwcu przedsięwezmą podróż do Szwaycary, a ztamtąd do Badenu. Królewic Następca tronu spodziewany tu iest d. 12 p. m.

Cesarze Austryiacki i Rossyyski oczekiwanemi są na 7 Maie w Wiedniu, gdzie poźniey ziedzie także Król Angielski.

Z Rzymu nadeszły tu niektóre zlagodzenia przez Oyca S. konkordatu dla Bawaryi.

Od brzegów Menu d. 5 Maia.

Mówią o powszechnym Europeyskim kongressie.

Pierwszy raz zgromadziły się Stany Xięstwa Schwarzburg-Rudolstadt d. 8 Kwietnia w mieście Rudolstadt, które składają się z 15 deputowanych, 5 od stanu rycerskiego, 5 od miast, i 5 od właścicielów ziemskich.

W Xięstwie Badeńskiem rozpisany iest synod z 21 duchownych i 22 świeckich członków obu ewangelickich wyznań, dla naradzenia się nad połączeniem obu Kościołów.

Podczas bankietu, który Poseł Francuzki Reinhard w Frankforcie d. 3 b. m. z powodu chrztu Xcia Bordeaux dał, śpiewała Pani Katalani. Dała ona tam d. 2 pierwszy koncert za biletami po 4 Zlr. (Złoty ryński Frankfortski wynosi 3 Złp. gr. 15)

Znany Doktor Lindner ułożyć miał "Rękopism południowych Niemiec„ z materiałów, które mu statyści ze szkoły P. Montgelas dostarczyli.

TEATR NARODOWY.

Dziś w Niedzielę, to iest: dnia 20 Maia r. b. dana będzie nowa Komedyia w 1 akcie, z niemieckiego A. Kotzebue przetłómaczona, pod nazwiskiem: *Serce rozdzielone.* — Poczem dane będzie: *Co kto lubi*; ułożone ze Scen wyborowych Autorów we 2 aktach. Scena 1wsza i 2ga aktu 1go, z Komedyi Moliera przekładania Franciszka Zabłockiego, wierszem, pod naz: *Amfitryo.* — Scena 7ma aktu 5go z Traiedyi P. Croke, pod naz: *Juliusz de Zassen.* — Scena 1wsza aktu 5go z Traiedyi Kornella, przekładu L. Osińskiego, (poprawna) pod naz: *Rodryg Cyd.* — Akt 2gi. — Cały akt 1wszy z Opery wielkiey, z muzyką sławnego Salieri, przekładu W. Bogusławskiego, pod naz: *Axur Król Ormus.*

W następuiący Czwartek, to iest. d. 24 Maia 1821 roku, na Benefis Jana i Józeffy Szymkaylów, dana będzie pierwsza reprezentacya Wielkiey historyczney Opery Narodowey z Recitativami w 3ch aktach oryginalnie wierszem napisaney przez Juliana Ursyn Niemcewicza z muzyką Karola Kurpińskiego Nadwornego Kapelmaystra Ces: Król: pod nazwiskiem: *Jadwiga, Królowa Polska*, czyli: *Połączenie Litwy z Koroną.*

DONIESIENIA

Wydział Dochodów Publicznych i Dóbr Narodowych w Senacie Rządzącym Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu. Z mocy Uchwały Senatu Rządzącego z dnia 15 b. m. Nr. 1658 podaie do wiadomości, iż w dniu 24 b. m. od godziny 10 zrana w Biórze Wydziału odbędzie się licytacyia publiczna dzierżawy trzechletniey od dnia 1 Czerwca r. b. zaczynaiącey się dochodu z Młynów Skarbowych na rzece Rudawie przy Krakowie będących, ja to od ceny pierwszego wywołania Złp. 18,000 rocznego czynszu. O warunkach innych każdego czasu w Wydziale zgłaszaiącym się wiadomość udzieloną zostanie. Tu się tylko nadmienia, że wybudowanie Foluszów do przyszłego Dzierżawcy należeć nie będzie. Zechcą więc licytowania chęć maiący w Vadium Złp. 1800 zaopatrzonemi stawić się w terminie i mieyscu oznaczonych. — W Krakowie d. 17 Maia 1821 r.

Grodzicki.

Gadomski, S. W.

Dobra składaiące się z dwóch wsi, przeszło tysiąc morgów miary Chełmińskiey w ogóle obeymuiące, w gruntach po większey części pszennych, z Pałacem, Officynami i Budowlami folwarcznemi obszernemi, Karczmą przy trakcie i Młynami wodnemi dwoma, czterdziesci siedm osiadłości licząca, w Woiewództwie Krakowskiem między miastami Buskiem, Wiślicą i Stopnicą o mil dwie od Wisły położone, są do sprzedania z wolney ręki lub zamiany na inne dobra w Okręgu Rzepltey Krakowskiey będące. Nabywca znalazłby i tę dogodność, że znaczna część summy ugodzoney pozostałaby przy dobrach. Ktoby sobie życzył zupełnieyszą w tey okoliczności powziąść wiadomość, zechce się zgłosić do Kantoru Gazety Krakowskiey. — Dan w Krakowie dnia 14 Maia 1821.

Prezes Sądu Appellacyinego Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu. Stósownie do przepisu Art: 118 Kodexu Cywilnego podaie ninieyszem do powszechney wiadomości: iż Trybunał I. Inst: kraiu tuteyszego na powództwo Franciszki Kozłowey, włościanki we wsi Smierdząca zwaney, w Okręgu kraiu tuteyszego leżącey, zamieszkałey, wydał w dniu Osmym Lipca r. b. wyrok nakazuiący wyszukiwanie nieprzytomnego, Michała Kozła, małżonka powodki, żadney o sobie wiadomości niedaiącego, poleciwszy dalsze dochodzenie nieprzytomności, Sądowi Pokoiu Okręgu IIgo W. M. Krakowa — W Krakowie d. 26 Października 1820.

Nikorowicz.

Raubach, Sekr. Sąd. Appel.

Prezes Sądu Appellacyinego W. M. Krakowa z Okręgiem. Stósownie do przepisu Art: 118 Kod: Cyw: podaie ninieyszym do powszechney wiadomości, iż Trybunał I. Instancyi kraiu tuteyszego na powództwo Zofii z Moniow Ciemiędziny Włościanki Wsi Krowodrzy przy Mieście Krakowie położoney, tamże zamieszkałey wydał w dniu dwunastym Września r. b. Wyrok stanowczy, którym nieprzytomność Dominika Ciemięgi Męża powódki żadney o sobie wiadomości niedaiącego uznana została. — W Krakowie d. 4 Października 1820 roku.

Nikorowicz.

Raubach, Sekr. Sąd. Appel.

Dnia 15 Maia r. b. otwieraią się Kąpiele Siarczane we wsi Swoszowicach milę od Krakowa w Galicyi w kraiu Austryiackim położoney. — Szczęśliwe skutki tych Wód w uliczeniu licznych i rozmaitych chorob zalecaią już ie szczególniey. Właściciel zaś z swey strony, nie opuściwszy starań i kosztów ku wygodzie i przyiemności przybywaiących do Kąpieli Gości, zapewnia wszelką dogodność iaka w Kąpielach znaydować się powinna. *F. Radwański*, Właściciel Swoszowic.